

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 10Asan/18/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1018200822
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marián Trenčan
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2021:1018200822.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mariána Trenčana (sudca spravodajca) a členov senátu JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD., a prof. JUDr. Juraja Vačoka, PhD., v právnej veci žalobcu: J. P. D., bydliskom W. XX, XXX XX U., proti žalovanému: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Bratislave, odbor poriadkovej polície, so sídlom Špitálska 14, 812 28 Bratislava, o správnej žalobe vo veciach správneho trestania proti rozhodnutiu žalovaného č. KRPZ-BA-OPP-170-008/2018, zo dňa 11.04.2018, v konaní o kasačnej sťažnosti žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 2S/87/2018-103, z 27. mája 2020, ECLI:SK:KSBA:2020:1018200822.1, jednomyseľne takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Bratislave, č. k. 2S/87/2018-103, zo dňa 27.05.2020, ECLI:SK:KSBA:2020:1018200822.1, sa zrušuje a vec sa vracia krajskému súdu na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

I.

Konanie pred disciplinárnymi orgánmi

1. Žalobou napadnutým rozhodnutím č. KRPZ-BA-OPP-170-008/2018, zo dňa 11.04.2018, právoplatným dňa 16.04.2018 (ďalej len „rozhodnutie žalovaného“), žalovaný podľa § 243 ods. 4 zákona č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície (ďalej len „zákon o štátnej službe“) zamietol odvolanie žalobcu voči Disciplinárnemu rozkazu nadriadeného o uložení disciplinárneho opatrenia zo dňa 20.02.2018, ktorým bolo žalobcovi uložené zníženie služobného platu o 10% na dobu 1 mesiac (ďalej len „rozkaz nadriadeného“) a toto rozhodnutie potvrdil.

2. Vo svojom rozhodnutí žalovaný uviedol, že počas vykonávania kontroly riadneho výkonu služby hliadkou FATRA 44 sa žalobca ako veliteľ hliadky FATRA 112 mal spolu s ďalším členom hliadky v čase 18:32 nachádzať v Bratislave na Šancovej ulici - na vjazde na Filiálne nádražie (okres BA III), čo bolo mimo ich určený úsek, ktorý mal byť inak Šancová ulica - Predstaničné námestie (okres BA I) a kde mali v danom čase vykonávať dohľad nad bezpečnosťou a plynulosťou cestnej premávky - migračne, pričom o opustení tohto určeného úseku hliadky a o návrate do určeného úseku hliadky neinformovali Oper. stredisko obv. odd. Krajského riaditeľstva PZ v Bratislave (ďalej len „OS OO KR PZ BA“). Podľa rozhodnutia žalovaného týmto svojim konaním žalobca ohrozil, resp. sťažil výkon štátnej služby, a o dôvode jeho opustenia neinformoval OS OO KR PZ BA. Žalovaný vo svojom rozhodnutí poukázal na ustanovenia § 47, § 48 ods. 3 písm. a) a písm. h) zákona o štátnej službe, ďalej na ustanovenia Nariadenia Prezidenta PZ SR č. 22/2013, ako aj na ustanovenia rozkazov riaditeľa KR PZ v BA č. 27/2015 o služobnej disciplíne policajtov, o obsahu jej plnenia, o jej dodržiavaní, súčasne tiež o povinnosti vykonávania hliadkovej služby na určitom úseku, o zodpovednosti veliteľa hliadky za včasnú hlásnu službu, o vykonaní hlásenia o každom neplánovanom opustení určeného služobného obvodu,

príp. úseku hliadky s uvedením dôvodu jeho opustenia, o včasnosti hlásenia a o povinnosti vykonania hlásenia do určeného služobného obvodu, resp. úseku hliadky.

3. Žalovaný v rozhodnutí konštatoval, že v konaní postupoval v zmysle zásady náležitého zisťovania skutočného stavu veci, obstaral si potrebné podklady, posudzoval všetky rozhodné okolnosti bez ohľadu na to, či svedčia v prospech alebo neprospech účastníka konania, pričom umožnil realizáciu práva účastníka konania na vyjadrenie sa, navrhovať dôkazy a obhajovať sa. Žalovaný vo svojom rozhodnutí uviedol, že pri vydávaní rozkazu nadriadeného sa vychádzalo z jednotlivých dôkazných prostriedkov, ako úradného záznamu veliteľa 4. čaty PMJ PZ BA, Q.. N. F., zo dňa 12.11.2017, z inštruktážneho záznamu 4. čaty zo dňa 11.11.2017, zo záznamu služby, zo dňa 12.11.2017, z previerky záznamov v systéme REDAT, a z vyjadrenia žalobcu.

4. Žalovaný v rozhodnutí uviedol, že pri ukladaní disciplinárneho opatrenia sa stotožnil so závermi uvedenými v rozkaze nadriadeného, ktoré uvádzali, že bolo prihladené na opakované porušenie služobnej disciplíny, pričom podľa žalovaného žalobca ešte nemal zahladené predchádzajúce disciplinárne opatrenie (DR V PMJ PZ BA OPP KR PZ v BA č. 11/2016, zo dňa 22.12.2016). Žalovaný ďalej poukázal na predchádzajúce disciplinárne opatrenia uložené žalobcovi, kedy pôsobil na PMJ PZ BA, a to za roky 2003, 2008, 2010, 3x 2011, 2013 a 2016. Ohľadne povahy a okolností, za ktorých bolo protiprávne konanie spáchané, žalovaný v rozhodnutí odkázal na výrokovú časť a odôvodnenie rozhodnutia (príp. rozkazu nadriadeného). K disciplinárnemu opatreniu žalovaný v spojitosti k okolnostiam prípadu súčasne uviedol, že uloženie disciplinárneho opatrenia voči žalobcovi považuje za primerané a dôvodné.

5. K argumentom žalobcu uvedeným v odvolaní, ktoré spočívali v tvrdeniach o tom, že nebolo v konaní preukázané, že miesto, kde sa v čase kontroly nachádzal, bolo mimo pridelený služobný úsek, ako aj v tvrdeniach o nesúlase s výškou trestu oproti iným konaniam jeho kolegov, žalovaný uviedol, že v konaní bolo dostatočne preukázané, že sa nachádzali mimo miesta im inštruktážnym záznamom určeného úseku hliadky Šancová - Predstaničné námestie (ako územnej pôsobnosti OZ PZ BA I) a nachádzali sa v územnej pôsobnosti OZ PZ BA III - Šancová Filiálne nádražie. Žalovaný tiež konštatoval, že všetky tvrdenia žalobcu boli v konaní vyvrátené.

II.

Konanie pred správnym súdom

6. Proti rozhodnutiu žalovaného podal žalobca v zákonnej lehote správnu žalobu na Krajský súd v Bratislave (ďalej len „správny súd“ alebo „krajský súd“) dňa 31.05.2018. Žalobca vo svojich žalobných bodoch najskôr namietal procesné vady, ktoré predchádzali vydaniu rozhodnutia žalovaného, a to že Oznámenie o začatí disciplinárneho konania zo dňa 27.11.2017 (ďalej len „oznámenie“) bolo vydané civilným zamestnancom a nie príslušníkom Policajného zboru. Ďalej žalobca namietal, že konanie nebolo začaté v súlade s § 235 ods. 1 zákona o štátnej službe na základe návrhu, došlo k porušeniu ustanovení zákona č. 18/2018 Z. z. o ochrane osobných údajov, z disciplinárneho prejednávania nebol vyhotovený žiadny záznam, ktorý by mu bol predložený na podpis.

7. Žalobca tiež namietal vykonávanie dokazovania v administratívnom konaní, kedy podľa neho za dôkaz nie je možné považovať parafrázovanie úradného záznamu veliteľa a zástupcu veliteľa 4. čaty, pričom na druhej strane neboli zohľadnené úvahy žalobcove vyjadrenia a dôkazy. Uviedol, že mu nebolo umožnené prehratie obrazového záznamu, čo podľa neho znamená, že bol ukrátený na svojich právach, ktoré mu zaručuje Ústava SR podľa čl. 48 ods. 2. K dokazovaniu ďalej uviedol, že mu v rámci výkonu služby nebola predložená mapa územného obvodu mesta, v ktorom je pohotovostná motorizovaná jednotka dislokovaná s vyznačením cestnej infraštruktúry, aby mohol vedieť, kde začína jeho obvod a kde končí. Z tejto skutočnosti preto žalobca usúdil, že nemohlo dôjsť k opusteniu stanoviska, keďže nebol takto podľa mapy inštruovaný. Poukázal na inštruktážny záznam, že sa má nachádzať na Šancovej ulici, kde sa aj zdržiaval, a teda je podľa neho zrejmé, že neporušil žiadnu povinnosť ustanovenú mu Nariadením č. 22/2013. V tejto súvislosti k dokazovaniu dodal, že nebol objektívne zistený skutočný stav vecí tak, ako to uvádza ustanovenie § 56 ods. 1 Zákona o štátnej službe a že nebol poučený o všetkých svojich právach, o rozsahu disciplinárnej právomoci nadriadených.

8. Žalobca namietal aj krátku lehotu na vyjadrenie uvedenú v predmetnom oznámení, kedy sa mal právo vyjadriť do nasledujúceho dňa od prevzatia oznámenia, pričom na druhý deň bol v službe. Žalobca sa zmienil o skutočnostiach ohľadne jeho sťažností a sťažností jeho kolegov na veliteľa 4. čaty, ktorý voči nemu na základe nich spracoval niekoľko návrhov na disciplinárne konania, a to od novembra 2017 do februára 2018. V tejto súvislosti žalobca poukázal na ustanovenia § 2a ods. 2 zákona o štátnej službe,

ktoré pojednávajú o výkone služobného pomeru v súlade s dobrými mravmi a zákaze zneužitia práv na škodu iných. Tieto práva boli podľa žalobcu porušené v jeho neprospech.

9. Ohľadne uloženia disciplinárneho opatrenia žalobca poukázal na to, že bolo prihladené na jeho služobné hodnotenie z roku 2017 so známkou D, pričom nebolo prihladené na jeho služobné hodnotenie za rok 2018 so známkou C a tiež na služobné hodnotenia za roky 2015 (známka A) a služobné hodnotenia za rok 2016 (známka B). Pri určovaní výšky trestu nebolo podľa žalobcu prihladené na to, že jeho predošlé disciplinárne opatrenie zo dňa 22.12.2016 mu bolo v súlade s § 61 ods. 1 Zákona o štátnej službe zahladené dňa 22.12.2017, t. j. po uplynutí zákonnej lehoty 1 roka. Žalovaný vo svojom rozhodnutí podľa žalobcu nezohľadnil, že za roky 2015 až 2017 bol 6x disciplinárne odmenený (od roku 2001 dokonca 30 krát), pričom prihladal len na skutočnosti, že počas predchádzajúcich 17 rokov sa dopustil 8 krát porušenia služobnej disciplíny. S poukazom na uvedené skutočnosti žalobca v žalobnom návrhu pre súd uviedol, že žiada rozhodnutie žalovaného zrušiť a uložiť mu povinnosť náhrady trov konania v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Zároveň žalobca navrhol, aby súd uložil žalovanému povinnosť výmazu rozhodnutia žalovaného z Prehľadu o disciplinárnych odmenách a opatreniach.

10. Správny súd rozsudkom sp. zn. 2S/87/2018-103 zo dňa 27.05.2020, ECLI:SK:KSBA:2020:1018200822.1 (ďalej len „napadnutý rozsudok“) zrušil rozhodnutie žalovaného, vrátil mu vec na ďalšie konanie a priznal žalobcovi voči žalovanému právo na úplnú náhradu trov konania. Za základný dôvod zrušenia rozhodnutia žalovaného považoval nesprávnu aplikáciu § 61 ods. 1 Zákona o štátnej službe. Správny súd dospel k právnomu záveru, že inštitút zahľadania disciplinárneho opatrenia je významným inštitútom slúžiacim na to, aby výchovne motivoval policajta, ktorý bol potrestaný, pričom účinky zahľadania nastávajú priamo zo zákona (ex lege). V tejto súvislosti správny súd preto považoval žalobný bod žalobcu ohľadne prihladenia na disciplinárne opatrenie zo dňa 22.12.2016, ktoré v čase rozhodovania malo byť zahladené, za dôvodný. Podľa správneho súdu predmetné disciplinárne opatrenie bolo zahladené uplynutím jednoročnej zákonnej lehoty dňa 27.11.2017. Z tohto dôvodu nemohol akceptovať argumentáciu žalovaného, podľa ktorej bol rozhodujúci dátum začatia disciplinárneho konania dňa 27.11.2017, čím podľa žalovaného nemal zahladené predchádzajúce disciplinárne opatrenie.

11. V obsahovom kontexte krajský súd tiež poukázal na povinnosť aplikácie súvisiaceho ustanovenia § 56 ods. 2 Zákona o štátnej službe, kedy je potrebné pri rozhodovaní o uložení disciplinárneho opatrenia prihladať na povahu protiprávneho konania, okolnosti jeho spáchania, následky, mieru zavinenia, doterajší postoj policajta k plneniu služobných povinností. Tento žalobný bod podľa správneho súdu mal vplyv na uložení sankcie (disciplinárne opatrenie) a tým aj na zákonnosť vydania rozhodnutia žalovaného. V tejto súvislosti správny súd záverom poukázal na povinnosť riadneho odôvodnenia rozhodnutia správneho orgánu, ktoré musí spĺňať podmienky presvedčivosti a spravodlivosti, pričom správny orgán podľa súdu má posudzovať rovnako dôkladne všetky rozhodné okolnosti bez ohľadu na to, či svedčia v prospech alebo v neprospech účastníka konania.

12. K zostávajúcim žalobným bodom ohľadne inštruovania žalobcu o územnom obvode výkonu služby správny súd uviedol, že je možné konštatovať, že žalobca o presných hraniciach obvodu výkonu služby nemusel vedieť a mohlo dôjsť k zanedbaniu povinností veliteľa čaty. Na druhej strane správny súd dodal, že zo strany žalobcu došlo k podpísaniu tzv. inštruktážneho listu v IS SAP a pokiaľ si nebol istý ohľadne presných hraníc obvodu výkonu služby, mal oznámiť bezprostredne nadriadenému poruchy a nedostatky, ktoré ohrozovali resp. sťažovali výkon jeho štátnej služby (§ 48 ods. 3 písm. c) Zákona o štátnej službe). K žalobným bodom žalobcu ohľadne porušenia procesných práv správny súd uviedol, že z dostupných listín nevyplýva, že by žalobca bol ukrátený na svojich procesných právach, pričom sám tieto práva, ktoré mu boli poskytnuté, aj využil. Správny súd odmietol prijať záver, že by žalobca nemohol vypovedať, navrhovať dôkazy a podávať opravné prostriedky.

13. K žalobným bodom ohľadne oznámenia o začatí disciplinárneho konania a previerky v systéme REDAT správny súd uviedol, že tieto tvrdenia boli vyvrátené argumentáciou žalovaného a neboli spôsobilé privodiť taký stav, aby súd mohol konštatovať nezákonný postup žalovaného. V záverečnej časti rozsudku správny súd stručne zhrnul právomoc správneho súdu pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu, pričom dodal, že stotožnením sa s jedným so žalobných bodov žalobcu zrušil rozhodnutie žalovaného podľa § 191 ods. 1 písm. c) Správneho súdneho poriadku. O náhrade trov konania rozhodol podľa zásady úspechu v konaní, kedy úspešnému žalobcovi priznal náhradu trov konania voči neúspešnému žalovanému.

III.

Kasačná sťažnosť žalovaného, stanovisko žalobcu

14. Proti rozsudku správneho súdu podal žalovaný (ďalej len „sťažovateľ“) kasačnú sťažnosť, dorčenú na správny súd dňa 21.07.2020, z dôvodov podľa § 440 ods. 1 písm. f), písm. g) a písm. h) Správneho súdneho poriadku.

15. V sťažnostnom bode 1 sťažovateľ uviedol, že napadnutý rozsudok je nevykonateľný, pretože správny súd nepostupoval v súlade s § 139 ods. 2 Správneho súdneho poriadku, kedy neuviedol ako má orgán verejnej správy (žalovaný) vo veci ďalej postupovať. Sťažovateľ upriamil pozornosť na skutočnosť, že v posudzovanom prípade týkajúceho sa disciplinárnej zodpovednosti po zrušení veci a jej vrátení na ďalšie konanie, pri opätovnom rozhodnutí nemôže byť totožný prvostupňový orgán, t. j. veliteľ PMJ OPP KR PZ BA, pretože žalobca už nespadá pod jeho disciplinárnu právomoc. Ďalej sťažovateľ vo svojej sťažnosti poukázal na fakt, že ďalšie vedenie konania by bolo aj neúčelné, keďže ku spáchaniu skutku došlo 11.11.2017 a opätovné disciplinárne konanie by bolo zároveň neefektívne a bez adekvátneho výchovného účinku. Sťažovateľ charakterizoval disciplinárne opatrenia tak, že tieto predstavujú morálnu a hmotnú ujmu, ale nesmerujú bezprostredne k obnoveniu zákonného stavu. Majú za cieľ preventívno-výchovné účinky a je ich možné uložiť len v objektívnej lehote dvoch rokov.

16. Sťažovateľ tvrdil, že považuje napadnuté rozhodnutie za nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, čoho následkom je porušenie práva na spravodlivý proces, ktorého súčasťou je povinnosť súdov svoje rozhodnutie riadne odôvodniť (§ 139 ods. 2 SSP). V tejto súvislosti odkázal na rozhodovaciu činnosť Ústavného súdu Českej republiky (sp. zn. I. ÚS 741/06) a na rozhodovaciu činnosť Najvyššieho súdu SR (8Sžk/16/2017). Sťažovateľ záverom k prvému sťažnostnému bodu dodal, že z rozhodnutia správneho súdu nevyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Napadnuté rozhodnutie preto sťažovateľ označil za nepreskúmateľné, čo má za následok vadu konania podľa § 440 ods. 1 písm. f) Správneho súdneho poriadku.

17. K sťažnostnému bodu 2 sťažovateľ uviedol, že správny súd nesprávne vyhodnotil otázku zahľadania disciplinárneho opatrenia v kontexte s ďalším porušením disciplíny. Podotkol, že nadriadený môže aj pred uplynutím stanovenej doby rozhodnúť o zahľadení vykonaného disciplinárneho opatrenia (§ 61 ods. 2 Zákona o štátnej službe). Keďže však žalobca počas tejto doby nezmenil svoj prístup k výkonu služby, nebolo možné v tomto zmysle prihliadať na jeho neskoršie počínanie. Podľa sťažovateľa sa správval presne opačne, kedy sa dopustil disciplinárneho previnenia v čase, keď ešte nemal zahľadené predchádzajúce disciplinárne opatrenie uložené na základe rozkazu veliteľa PMJ, č. 11/2016, zo dňa 13.12.2016, právoplatného dňa 22.12.2016. Sťažovateľ ďalej odkázal na odôvodnenie rozkazu nadriadeného, ktoré uvádzalo, že došlo ku prihladnutiu na opakované porušenie služobnej disciplíny, keď žalobca nemal zahľadené ešte predchádzajúce disciplinárne opatrenie, na služobné hodnotenie za prvý polrok 2017, v ktorom bol žalobca hodnotený písmenom „D“.

18. V spojitosti s uvedeným preto sťažovateľ prijal záver, že je možné hovoriť o opakovanom porušení služobnej disciplíny, pričom v čase spáchania skutku malo správanie žalobcu prvky recidívy pri nedodržaní služobnej disciplíny. Podľa sťažovateľa boli žalobcovi ukladané jednotlivé disciplinárne opatrenia podľa postupnosti, kedy najskôr bolo ako disciplinárne opatrenie uložené písomné pokarhanie a až následne disciplinárne opatrenie zníženia služobného platu o 10% na dobu jeden mesiac. Sťažovateľ uviedol, že aj na konania o disciplinárnom previnení sa aplikujú zásady trestnoprávnej zodpovednosti bez ohľadu na to, či ide o trestnú zodpovednosť podľa trestného práva, administratívne trestanie alebo disciplinárne trestanie. V tejto súvislosti sťažovateľ poukázal na rozhodovaciu činnosť Najvyššieho súdu SR, napr. sp. zn. 6Sžo/33/2013.

19. Ďalej sťažovateľ predostrel svoje závery o tom, že aj keď platí zákonná fikcia o zahľadení odsúdenia, že na policajta sa hľadí, ako keby nebol odsúdený, nebráni táto skutočnosť súdu, aby pri hodnotení jeho osoby prizeral na skutočnosť, že sa takého konania dopustil v minulosti a z tejto skutočnosti vyvodil príslušné závery, pokiaľ ide o sklony žalobcu k porušeniu služobných povinností, jeho vzťah k spoločenským hodnotám chráneným právnym poriadkom SR, ohrozenie verejnosti a pod. Sťažovateľ podotkol, že pri ukladaní disciplinárneho opatrenia nebolo prihliadnuté len na opakované porušenie služobnej disciplíny, ale že jeho uloženie bolo výsledkom diskrečnej právomoci nadriadeného, pričom výber sankcie bol primeraný závažnosti porušenia povinností a teda nevybočuje z medzí platnej reglementácie v súlade so zákonom o štátnej službe.

20. Sťažovateľ poukázal aj na charakteristiku služobného pomeru policajtov, ktorý má hybridnú povahu, pričom sú na nich kladené rôzne povinnosti, ako svedomitie plnenie služobných povinností, riadne vykonávanie štátnej služby, osobne a včas, vykonávať štátnu službu nestranné, dodržiavať pravidlá slušnosti a pod. Tieto práva a povinnosti sú ďalej konkretizované podľa sťažovateľa internými predpismi, ako napr. rozkazmi, nariadeniami a pokynmi nadriadených. Disciplinárna zodpovednosť

policajtov vystupuje v služobnom pomere pri výkone štátnej služby ešte výraznejšie, ako je to v iných pracovnoprávných vzťahoch, keďže sú v služobnom pomere prítomné špecifickosti plnenia úloh Policajného zboru a vzťahy nadriadenosti a podriadenosti.

21. Podľa sťažovateľa je disciplinárna zodpovednosť osobitným druhom zodpovednosti - subjektívnou zodpovednosťou policajta, zakladajúcou sa výlučne na princípe zavinenia. Disciplinárne previnenie (zavinenie) žalobcu bolo podľa sťažovateľa jednoznačne preukázané, pričom tento záver uviedol aj správny súd. Sťažovateľ poukázal na skutočnosť, že napadnutý rozsudok správneho súdu sa zamerail výlučne na spochybnenie nesprávnej interpretácie inštitútu zahľadania odsúdenia (§ 61 ods. 1 zákona o štátnej službe), pričom pri ukladaní disciplinárneho opatrenia bolo odôvodnenie zamerané na opakované porušenie služobnej disciplíny, ktoré bolo spáchané v čase, keď menovaný ešte nemal zahladené disciplinárne opatrenie. Záverom sťažovateľ v sťažnostnom návrhu navrhol, aby súd zrušil napadnutý rozsudok správneho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

22. Dňa 24.08.2020 bola kasačná sťažnosť doručená zo strany správneho súdu žalobcovi s výzvou, aby sa v lehote 15 dní k nej písomne vyjadril. Žalobca k uvedenej kasačnej sťažnosti nezaslal žiadne vyjadrenie.

IV.

Relevantné zákonné ustanovenia

Podľa § 55 ods. 1 Zákona o štátnej službe za disciplinárne previnenie možno policajtovi uložiť len jedno z disciplinárnych opatrení uvedených v § 53 ods. 1 písm. a) až c).

Podľa § 56 ods. 1 Zákona o štátnej službe pred uložením disciplinárneho opatrenia musí byť vždy objektívne zistený skutočný stav. Policajtovi musí byť pred uložením disciplinárneho opatrenia daná možnosť vyjadriť sa k veci, navrhovať dôkazy a obhajovať sa.

Podľa § 56 ods. 2 Zákona o štátnej službe Pri rozhodovaní o uložení disciplinárneho opatrenia sa prihliada na povahu protiprávneho konania, na okolnosti, za ktorých bolo spáchané, jeho následky, mieru zavinenia a na doterajší postoj policajta k plneniu služobných povinností.

Podľa § 61 ods. 1 Zákona o štátnej službe po uplynutí jedného roka od právoplatne uloženého disciplinárneho opatrenia sa disciplinárne opatrenie zahladzuje a policajt sa posudzuje, akoby mu disciplinárne opatrenie nebolo uložené; to neplatí pre prípad služobného hodnotenia. Ak disciplinárne opatrenie zákazu činnosti bolo uložené na dobu dlhšiu ako jeden rok, zahladzuje sa jeho vykonaním.

Podľa § 233 ods. 2 Zákona o štátnej službe oprávnený orgán posudzuje rovnako dôkladne všetky rozhodné okolnosti bez ohľadu na to, či svedčia v prospech, alebo v neprospech účastníka konania.

V.

Právne závery kasačného súdu

23. Kasačný súd po preskúmaní kasačnej sťažnosti, ktorá bola podaná včas (§ 443 ods. 1 SSP), oprávnenou osobou (§ 442 ods. 1 SSP), spĺňa zákonom stanovené náležitosti (§ 445 SSP), bolo ňou napadnuté rozhodnutie, proti ktorému je jej podanie prípustné (§ 439 ods. 1, ods. 2, ods. 3 SSP), po neverejnej porade senátu bez nenariadenia pojednávania (§ 455 SSP) jednomyselne dospel k záveru, že kasačná sťažnosť je dôvodná.

24. Za účelom systematického posúdenia kasačnej sťažnosti pristúpil kasačný súd najprv k preskúmaniu sťažnostného bodu 2, ktorý bol súčasne nosným dôvodom zrušenia rozhodnutia žalovaného správnym súdom.

25. Kasačný súd poukazuje na ustálenú judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (napr. sp. zn. 10Asan/4/2018, 2Sžf 44/2011, 6Asan/15/2018, príp. 3Sžn 68/2004), podľa ktorej sa pri ukladaní sankcií v rámci správneho trestania, nevynímajúc teda ani disciplinárne postihy a opatrenia v rámci služobného pomeru policajtov, majú použiť zásady ukladania trestov podľa Trestného zákona a Trestného poriadku. V rámci aplikácie týchto zásad je potrebné vziať do úvahy i vzťah medzi zásadami ukladania sankcií (trestov, disciplinárnych opatrení) za spáchané delikty a inštitútom zahľadania odsúdenia.

26. Z rozhodovacej činnosti senátov trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (napr. vo veci sp. zn. 2 Urtos 7/2019 zo dňa 10.09.2019, ktoré rozhodnutie odkazuje na skoršie rozhodnutie sp. zn. 5 Tz 33/1974 zo dňa 17.04.1974 uverejnené v Zbierke stanovísk NSSR a rozhodnutí súdov SR pod č. 6/1975) plynie, že zahľadanie odsúdenia alebo zákonná fikcia zahľadania nebráni súdu, aby pri hodnotení osoby páchatel'a prizeral na skutočnosť, že páchatel' v minulosti spáchal trestný čin, a na základe vyhodnotenia minulého a terajšieho trestného činu vyvodil príslušné závery z hľadiska sklonov páchatel'a k protiprávnej činnosti, jeho vzťahu k zákonom chráneným spoločenským hodnotám,

z hľadiska možnosti jeho nápravy a pod. Okolnosť, že páchatel' v minulosti už spáchal trestný čin, treba tiež chápať materiálne a možno ju považovať za priťažujúcu okolnosť (§ 34 písm. i/ Tr. zák.) len vtedy, keď so zreteľom na svoju povahu zvyšuje stupeň nebezpečnosti nového trestného činu pre spoločnosť. Ani trestnú minulosť však nemožno hodnotiť mechanicky, bez previazanosti na aktuálne správanie a charakteristiky delikventa, i keď samozrejme zhodnotiť ju treba, a to vrátane už prípadne zahladených odsúdení (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 1 Urtos 2/2021 zo dňa 23.06.2021).

27. Kasačný súd ďalej poukazuje na analogickú právnu vec súvisiacu s vecou žalobcu, v ktorej Najvyšší súd Slovenskej republiky označil za správny postup orgánu verejnej správy 1. stupňa, ktorý pri rozhodovaní o uložení konkrétnej sankcie za disciplinárne previnenie prihliadol taktiež na skutočnosť, že žalobca bol v minulosti opakovane disciplinárne potrestaný, pričom trikrát mu bolo uložené písomné pokarhanie ako miernejšia forma sankcie. Na uvedenom závere nemení nič ani skutočnosť, že medzičasom došlo v zmysle § 61 ods. 1 zákona č. 73/1998 Z.z. k zahladeniu disciplinárnych opatrení za minulé disciplinárne previnenia žalobcu, nakoľko aj zahladené disciplinárne potrestanie dáva obraz o osobe disciplinárneho previnilca a o jeho tendencii dopúšťať sa disciplinárnych previnení, resp. nerešpektovať základné povinnosti policajta (sp. zn. 4Asan/22/2019, zo dňa 02.06.2020, preskúmané aj v rámci konania o ústavnej sťažnosti pred Ústavným súdom SR, sp. zn. I. ÚS 3/2021, zo dňa 19. januára 2021).

28. Kasačný súd s odkazom na uvedené závery preto uvádza, že ak krajský súd zrušil rozhodnutie žalovaného z dôvodu, že žalovaný v rozpore so zákonom prihliadol na prechádzajúce disciplinárne opatrenie zo dňa 22.12.2016, tak danú vec nesprávne právne posúdil (§ 440 ods. 1 písm. g/ SSP). Žalovaný pri ukladaní disciplinárneho opatrenia bol oprávnený prihliadnuť na všetky predošlé zahladené disciplinárne opatrenia, a teda aj na disciplinárne opatrenie zo dňa 22.12.2016, o ktorom chybne uviedol, že ešte nebolo zahladené, pričom k jeho zahladeniu došlo uplynutím dňa 22.12.2017. Vo svetle uvedenej rozhodovacej činnosti orgán verejnej správy za účelom uloženia spravodlivej sankcie je povinný v súlade s § 56 ods. 2 Zákona o štátnej službe prihliadnuť na doterajší prístup policajta k plneniu služobných povinností aj cez prizmu zahladených disciplinárnych opatrení uložených v minulosti. Týmto postupom dôjde k náležitému posúdeniu osobnosti policajta v súvislosti s možným uložením sankcie.

29. Z uvedených dôvodov je kasačný súd toho názoru, že ak disciplinárne orgány verejnej správy pri ukladaní sankcie prihliadnu aj na zahladené disciplinárne opatrenia, takýto postup nie je nezákonný. V okolnostiach prípadu na tomto závere nič nemení ani skutočnosť, že disciplinárny orgán verejnej správy vyhodnotil po právnej stránke nesprávne, že predchádzajúce žalobcovi uložené disciplinárne opatrenie nebolo zahladené.

30. Kasačný súd preto konštatuje, že ak krajský súd zrušil rozhodnutie žalovaného len s poukazom na nesprávnu aplikáciu § 61 ods. 1 Zákona o štátnej službe, tak rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci. V tejto časti je kasačná sťažnosť dôvodná.

31. K sťažnostnému bodu 1 týkajúcemu sa absencie pokynu zo strany správneho súdu k opätovnému rozhodovaniu disciplinárneho orgánu kasačný súd uvádza, že podľa výrokovej časti napadnutého rozsudku došlo k zrušeniu rozhodnutia žalovaného a žalovanému bola vrátená vec na ďalšie konanie s právnym názorom krajského súdu, ktorý sa v kasačnom konaní ukázal ako nesprávny. Keďže práve táto nesprávnosť viedla kasačný súd k zrušeniu napadnutého rozsudku a vráteniu veci správneho súdu na ďalšie konanie so záväzným pokynom, ako ďalej posudzovať otázku hodnotenia predchádzajúcich (aj zahladených) disciplinárnych opatrení, stratil predmetný sťažnostný bod svoje opodstatnenie. Vecou sa totiž bude ďalej zaoberať správny súd, ktorý vyhodnotí žalobcove námietky vo všetkých bodoch jeho správnej žaloby, najmä námietky týkajúce sa zákonnosti a úplnosti vykonaného dokazovania, a znovu o nej rozhodne, pričom svoje závery nanovo odôvodní. Kasačný súd považuje za potrebné pripomenúť, že žalobca podal žalobu vo veciach správneho trestania podľa § 194 a nasl. Správneho súdneho poriadku, kedy krajský súd v prípade zistenia podmienok podľa § 195 písm. a) až e) Správneho súdneho poriadku nie je viazaný rozsahom a dôvodmi žaloby, ba dokonca môže podľa § 197 Správneho súdneho poriadku doplniť dokazovanie.

32. Kasačný súd naostatok podotýka, že ak správny súd zruší rozhodnutie disciplinárneho orgánu pre nesprávne právne posúdenie určitej otázky a vráti mu vec na ďalšie konanie so záväzným právnym názorom, znamená to, že pri novom posudzovaní veci bude disciplinárny orgán postupovať v intenciách tohto právneho názoru. Nie je úlohou správneho súdu skúmať, disciplinárnej právomoci ktorej organizačnej zložky polície účastník aktuálne podlieha, ani sa zaoberať účelnosťou disciplinárneho konania či dôsledkami uplynutia času od vydania preskúmaného disciplinárneho rozhodnutia. Tieto okolnosti patrí vyhodnotiť disciplinárnemu orgánu. Treba azda pripomenúť, že počas konania pred správnym súdom lehoty určené osobitnými zákonmi pre zánik zodpovednosti za disciplinárny delikt neplynú (§ 71 ods. 1 SSP).

33. Na základe uvedených skutočností preto kasačný súd rozhodol podľa § 462 ods. 1 SSP tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

34. O nároku na náhradu trov kasačného konania rozhodne v ďalšom konaní krajský súd (§ 467 ods. 3 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku riadny opravný prostriedok **n i e j e** prípustný.